گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۷۹۶۱
سه شنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ ۱۵:۱۵

یادداشت محسن مقیسه؛

دلیل اختلاف GDP ایران در بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول چیست؟

پس از سال ۲۰۱۷ آمار تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت‌های جاری) در دو مرجع رسمی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول تفاوت معناداری پیدا کردند. در این یادداشت به بررسی علت این اختلاف فاحش پرداختیم.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، تقریبا از یک سال پیش، بانک جهانی دست به تغییر روش محاسبه تولید ناخالص داخلی (GDP) ایران زد. بر این اساس آمار تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت‌های جاری) مبتنی بر دیتاهای بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول بعد از سال ۲۰۱۷ تفاوت معناداری پیدا کردند. به طوری که از سال ۲۰۱۷ به بعد، نه تنها عدد مطلق بلکه روند تولید ناخالص داخلی اسمی نیز بر حسب این دو منبع به کلی متفاوت محاسبه شدند.

نمودار ۱. مقایسه تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت‌های جاری) بر اساس آمارهای صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی

منبع: بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول

علت این تفاوت عظیم آماری در چیست؟

حدس و گمان‌ها حاکی از این است که به دلیل جهش ارزی چند سال اخیر، بانک جهانی برای تبدیل GDP اسمی ایران به مقیاس دلاری، از نرخ دلار بازار آزاد استفاده کرده است اما صندوق بین‌المللی پول همچنان نرخ دلار رسمی دولتی را مبنای محاسباتش قرار می‌دهد. برای بررسی این فرضیه ما آمارهای تولید ناخالص داخلی ایران (به قیمت بازار) را بر نرخ دلار آزاد و نرخ رسمی تقسیم کردیم. بر اساس نمودارهای زیر، میتوان به این نتیجه رسید که دلیل اصلی تفاوت آمار بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، استفاده از نرخ متفاوت دلار برای محاسبه تولید ناخالص داخلی اسمی ایران است.

نمودار ۲. شباهت آمار صندوق بین‌المللی پول با محاسبه تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ دلار دولتی

منبع: صندوق بین‌المللی پول و بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نمودار ۳. روند مشابه آمار بانک جهانی با محاسبه تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ دلار بازار آزاد

منبع: بانک جهانی و بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران(سنا)